

Ngược

phía

Trăm

năm

HÙNG BÀNG LONG

Thơ

Ngược
phía
Trăm
năm

NHÀ XUẤT BẢN HỘI NHÀ VĂN

Người từ...
ngược phía trăm năm
Lòng đơn, gối lẻ
đêm nằm nhớ tôi.
Chẳng mơ
xanh cỏ, xanh đời
Chỉ thương ngày gió
bồi hồi...nhắc tên!

ĐỌC “NGƯỢC PHÍA TRĂM NĂM” TẬP THƠ CỦA HÙNG BẰNG LONG

Châu Thạch

Nhà thơ Hùng Bằng Long, một người bạn thơ vong niên với Châu Thạch tôi, một nhân vật mà đa số văn nghệ sĩ trong nhóm Thi Ca Hoa Cỏ chúng tôi ai cũng mến yêu vì tính cách phong nhã, trẻ trung, đẹp trai, thơ hay và hát cũng hay.

Cầm bản thảo tập “Ngược Phía Trăm Năm” của Hùng Bằng Long trên tay, tôi băng khuâng vì hai điều.

- Thứ nhất Hùng Bằng Long nghĩa là gì? Vì sao tác giả lấy bút hiệu là Hùng Bằng Long? “Hùng Bằng” trong câu nói “Con Rồng Cháu Tiên” là tên họ của 18 vị vua đầu tiên của nước Việt. Long tức là rồng, tượng trưng cho nước, nơi Lạc Long Quân, cha của các vua Hùng trị vì thuở sơ khai. Tôi phỏng đoán nhà thơ lấy bút hiệu Hùng Bằng Long để bày tỏ tình yêu cội nguồn của mình, yêu thuở con người thánh thiện, cuộc sống đơn sơ mà hạnh phúc.

- Còn tựa đề “Ngược Phía Trăm Năm” thì sao? Ấy là một cụm từ mang nhiều ẩn dụ. Trăm năm là một đời người, ngược phía trăm năm là quay về quá khứ với

những buồn vui lẫn lộn. Thi nhân đi ngược về quá khứ thường nhớ đến kỷ niệm vui thì ít mà nhớ đến kỷ niệm buồn thì nhiều, đó là những uẩn khúc trong cuộc sống, trong tình yêu, những lỡ làng, những tan vỡ để cho tiếng thơ chuyển tải được tâm hồn lãng mạn của mình, gởi vào đó những tình cảm man mác, đắm đuối hay bi lụy của những bất đắc chí trong đời.

Bây giờ, xin mời bước vào khung trời thi ca của Hùng Bằng Long để xem thử những gì tôi nói đúng hay sai. Hãy nghe Hùng Bằng Long nói về *Ngược Phía Trăm Năm*:

*Người từ...
ngược phía trăm năm
Lòng đơn, gối lẻ
đêm nằm nhớ tôi*

Vâng, đêm cô đơn, nhà thơ thấy mình đi về quá khứ hay đi từ quá khứ trở về. Tuổi đời chưa đủ trăm năm, mà thấy mình đi “*ngược phía trăm năm*”, là đi về trăm năm trước hay từ trăm năm trước trở về, là đi đến tiền kiếp hay từ tiền kiếp của mình đi về hiện tại. Có lẽ, tác giả muốn nói những gì mình chịu ở kiếp này là do duyên nợ ba sinh đem lại, là cái quả mà mình phải nhận từ cái nhân mình đã gieo ra từ kiếp trước.

Rồi hãy nghe nhà thơ buông lời bi quan trong hiện tại:

*Chẳng mơ
xanh cỏ, xanh đồi
Chỉ thương ngày gió
bồi hồi...nhắc tên!*

Bài thơ nhẹ như một đám mây bay, tưởng đơn sơ như một chiếc lá rơi, nhưng nó là toát yếu đầy ý nghĩa của một tập thơ chứa đựng trầm tích của nỗi cô đơn, lẻ loi, của người sầu đến xuất hồn, thấy lòng mình tắt những ước mơ xanh cỏ xanh đồi, nghĩa là hoặc sự xanh trong cuộc sống, hoặc sự xanh trong tình trường, một trong hai điều đó tác giả không còn hy vọng nữa.

Muốn biết tác giả tắt hy vọng xanh trong cuộc đời hay xanh trong cuộc tình thì xin đọc tiếp 4 trong 7 khổ thơ của bài thơ “*Duyên*” dưới đây sẽ hiểu:

*Người đi/ lối chọn ga tàu/ trái tim chùng lạnh/ trái sầu
điểm canh.*

*Thiên di/ lối chọn đất lành/ gió nương cánh mỏng/ trời
xanh chốn về.*

*Bến chiều/ nước bạc sông quê/ đồ trôi bèo dạt/ ước thề
theo mây*

*Người đi/ vui thảng quên ngày/ đêm nghe đất thở/ cỏ
cây trở mình.*

Toàn bộ bài thơ là một tiếng thở dài của thi nhân, của quê hương và của đất trời cho cuộc tình mà người đã đi xa, đi quên thảng quên ngày. Như thế ta hiểu, tác giả bi quan với sự xanh trong cuộc tình trăm năm vì cuộc tình ấy có nhiều hệ lụy.

Người viết bài này trước hết, xin đơn cử 2 bài thơ đăng ở những trang đầu của tập thơ để trình bày tổng quát ý nghĩa rất sâu xa và kín đáo ẩn chứa trong toàn tập thơ này. Nhưng tập “*Ngược Phía Trăm Năm*” không chỉ có thế, với trên 50 bài thơ in trong tập thơ,

Hùng Bằng Long “nhớ tôi”, tức là thấy lại bóng mình đi về quá khứ hay từ quá khứ, như đi ngược thời gian, về hiện tại, gót đời bước qua sỏi đá, thuyền đời chảy qua ghềnh thác, kỷ niệm trong đời dẫu vui hay buồn đều được biến hóa trong tâm hồn thi nhân để thành những áng thơ cống hiến cho đời, như con tằm chết để nhả tơ dệt thành gấm lụa. Đọc tiếp 12 bài thơ của Hùng Bằng Long cho 12 tháng trong năm, những bài đó chính là 12 đóa thơ nở rộ trong vườn tình yêu, có đóa lặng lẽ trong sương, có đóa nhạt nhòa trong nắng, có đóa cô đơn dưới trăng, có đóa tắm trong mưa gió, nhưng tất cả đều tỏa ngát nhụy hương ngược từ phía trăm năm bay về:

Trăng vàng quạnh quẽ triền sông
Em đi buổi ấy còn nồng Giêng hai
Tôi về vớt giọt xuân phai
Hong trên đỉnh nhớ vọng dài Nguyên tiêu
(Nguyên Tiêu - Tháng Giêng)

Tháng Sáu rồi, hy vọng cũng nhạt phai
Tờ giấy trên tay: Cộng hòa...đơn...ngày tháng
Ánh mắt con thơ nay chẳng còn viên mãn
Ta đi về... chạng vạng phía không nhau.
(Tháng sáu)

Và từ đó mắt buồn em dẫn lối
Ta ngược chiều ngược tới để yêu nhau
Trái tim đơn mùa cũ đã úa màu
Mơ cùng nhịp ta bắc cầu Ô thước.
(Tháng Mười Cho Em)

Chỉ cần đọc 3 khổ thơ trong 12 bài thơ về tháng của Hùng Bằng Long trên đây, ta cũng cảm nhận được những u uẩn trong hồn nhân không song suốt của tác giả. Nỗi sầu của Hùng Bằng Long thì lớn, nhưng tiếng thơ của Hùng Bằng Long không khóc, đó chỉ là tiếng thở dài như tiếng gió se lạnh thổi trong đêm của cả 4 mùa, làm cho đêm mùa xuân hay đêm mùa đông, đêm mùa thu hay đêm mùa hạ đều vọng lời thắm thiết của tiếng gió tình yêu qua trăng sao mây nước.

Người cao thượng nên thơ hẳn trách cũng thăng hoa, lời đau thỏ thẻ, thanh tao, nhẹ như từng giọt sương rơi trên những cánh hoa tình đã úa.

Sau những bài thơ về tháng, có 6 bài thơ lấy tựa đề “Tự Tình” và nhiều bài thơ khác của tác giả, tuy không dùng tựa đề “Tự Tình” nhưng bộc lộ tâm tình, cảm xúc của chính nhà thơ một cách chân thật, không vay mượn yếu tố nào bên ngoài. Những bài thơ đó Hùng Bằng Long mở từng ngăn của con tim nhiều thổn thức, cho hương thơ phiêu du vào đời. Ta đọc, ta nghe và thẩm thấu vào tâm hồn ta nhiều rung động của con tim nhạy bén với tình yêu và với cả tình đời.

Tân xuân/ rót chén rượu mời
Mà nghe/ trời đất vọng lời yêu thương
Tàn đông/ rót mảnh tình vương
Mà nghe/ sông suối vô thường...lãng quên
(Tự Tình 1)

Ngõ hẹp/ đường trơn/ khách lỡ làng
Người về/ ngược gió/ bến nhân gian

Trăm năm/ hư ảo/ mòn trang giấy
Gom lại/ ngày thu/ suối rét ngàn.
(Tự Tình 4)

Ta lấy thơ làm nhật ký đời mình
...Ta lấy thơ làm tri kỷ đường xa
...Ta lấy thơ xoa dịu những giận hờn
...Ta lấy thơ ủi lại trái tim nhàu
...Ta lấy thơ lấp vá những oan cừu
Ta lấy thơ tìm những phút thanh nhàn
Để thấy miên man ngọn nguồn câu chữ
Để thấy thanh tao cuộc người lữ thứ
Và để cho mình... gắng giữ chút lòng son.
(Tự Tình Thơ)

Đọc những bài thơ tự tình của Hùng Bàng Long ta thấy được một tâm hồn thơ “đi trong nguồn trong trẻo vô biên và quyến luyến” của thơ, có con tim nhạy bén cảm xúc với thiên nhiên với tình yêu và với tình đời. Tâm hồn đó ôm khối tình tan vỡ: “Tàn đông rớt mảnh tình vương/ Mà nghe sông núi vô thường...lãng quên”. Tâm hồn đó rất sâu: “Trăm năm hư ảo mòn trang giấy/ Gom lại ngày thu suối rét ngàn”. Tâm hồn đó cao thượng: “Để thấy thanh tao cuộc người lữ thứ/ Và để cho mình gắng giữ chút lòng son”.

Đọc trên 50 bài thơ trong “Ngược Phía Trăm Năm” của Hùng Bàng Long, mỗi bài thơ đều khiến “con ma bất viết” trong lòng tôi trỗi dậy, Tôi muốn viết tất cả cho Hùng Bàng Long, vì tôi không ngờ người bạn vong

niên mà tôi rất ít đọc thơ anh ta, lại có thơ như suối chảy, như mây bay, như gió trắng thu làm xao động con tim của loài Dế Già khô héo này.

Thơ của Hùng Bàng Long không có tứ nào cầu kỳ khó hiểu, không có ý nào bí hiểm để ta phải nhú mày, nhưng thơ của Hùng Bàng Long không phải dễ hiểu cho những ai hời hợt, vì nó chất chứa, tiềm ẩn giữa đôi bờ giấy chiều sâu của một dòng sông tâm hồn biến động trong thời gian. Những cơn cuồng nộ của dòng nước trôi trên dòng sông đó, qua năm tháng ta không thấy, nhưng qua thơ ta thấy vết lở vết bồi, dấu tích đau thương còn hiển hiện những bức tranh vẽ lại.

Tranh thì đẹp nhưng những gì vẽ trong tranh buồn muôn thuở, thơ thì hay nhưng tâm tư chứa trong thơ thì da diết vô cùng. Tâm tư đó của nhà thơ Hùng Bàng Long dễ làm ta rung động, cũng làm sự thưởng thức văn chương được thăng hoa cho những ai có cảm xúc nhạy bén, có chiều sâu tâm hồn. Với tôi Hùng Bàng Long tài hoa trong cuộc đời, tài hoa trong thi ca, tài hoa trong thư pháp, thế nhưng luật trời “Bỉ sắc tư phong” cho nên “Trăm năm trong cõi người ta/ Chữ tài chữ mệnh khéo là ghét nhau”.

Bài viết đầu dài vẫn chỉ nói một phần rất nhỏ về một kho chữ nghĩa trong một tập thơ. Mời quý vị bước vào vườn thơ hơi lạ, lạ vì “ngược phía trăm năm” nhưng hoa kỷ niệm không cũ bao giờ, vẫn luôn đẹp mãi trong lòng ta và trong lòng mọi người.

DUYÊN

Ngày đi
lỗi chọn ga tàu
trái tim chùng lạnh,
trái sầu điểm canh.

Thiên di
lỗi chọn đất lành
gió nường cánh mỏng,
trời xanh chốn về.

Bến chiều
nước bạc sông quê
đò trôi bèo dạt,
ước thể theo mây.

Người đi
vui thán quên ngày
đêm nghe đất thở,
cỏ cây trở mình.

Người về
đóng kệ thỉnh kinh
mua chuông sắm mõ,
sửa mình, học Sư.

Dìm lòng
qua cõi không hư
du miên bến tạm
tạ từ cung mê.

Nặng gì
hai chữ phu thê
Tào Khê duyên khởi
nẻo về chân như.

NGUYỄN TIÊU

*Trăng vàng quạnh quẽ triền sông
Em đi buổi ấy còn nồng Giêng hai
Tôi về vớt giọt xuân phai
Hong trên đỉnh nhớ vọng hài Nguyễn tiêu.*

*Mưa xuân từng giọt tiêu điều
Giọt rơi cố quận, giọt phiêu dạt người
Vội vàng chi hỡi xuân tươi
Mùa đi bỏ lại nụ cười hôm qua.*

*Rượu tàn trên những phôi pha
Tình vương áo mỏng sương sa cuối trời
Tôi về đếm hạt mưa rơi
Lặng nghe ngày tháng vọng hời chiều chẵn.*

*Mắt nào vụn vỡ gương trăng
Môi nào bịn rịn cung hằng xa xăm
Nguyễn tiêu rục rở đêm rằm
Câu thơ ngược phía trăm năm... lần tìm!*

THÁNG HAI

*Anh ngồi chia lại thời gian
Bóc thêm tờ lịch muộn màng tháng Hai
Chia đều trọng trách đôi vai
Cho con, cho mẹ, cho ai... cho mình.*

*Cố chia con số quân bình
Nào cơm, nào áo, nào tình... không tên
Chia vào năm tháng chông chênh
Một đời nghĩa mẹ đáp đền sao đây?*

*Chia sao cho hết tháng ngày
Tuổi con in dấu vân tay mẹ hiền
Chia mình một khoảng trời riêng
Câu thơ nhỏ xuống ưu phiền em ơi.*

*Chia hoài sao vẫn chơi vơi
Lòng như cánh gió giữa trời chênh chao
Bóc thêm tờ lịch hư hao
Tháng Hai đâu thể ngọt ngào riêng ta.*

*Tình giờ... mỗi bước chân xa
Ngày xuân én liệng quê nhà không hương
Anh ngồi gieo lại mùa thương
Nở đôi hạt giống... vô thường trong nhau.*

THÁNG BA

Cánh cò cõng nắng tháng Ba
 Bỏ quên mùa cũ bên tà huy xưa
 Tuổi chiều tóc bạc, tóc thừa
 Tình như cánh mỏng, đêm thừa chiêm bao.

Cò về gọi nắng xuân xao
 Mùa xoan trẻ hện, hương xào xạc bay
 Đường quen hoa trở sắc đầy
 Vàng sân rồi cũng heo mây tơ lòng.

Cò về tìm lá diêu bông
 Tìm đôi vạt áo, tìm chồng tháng Ba
 Tìm mình trong những phiêu pha
 Tìm đêm gối lẻ, hiên nhà trống không.

Tìm câu lục bát mệnh mông
 Tháng Ba hoa cải ven sông trở vàng
 Cò về tìm những dở dang
 Triền xưa hoa gạo mơ màng bến sông.

Cánh cò lạc giữa cơn giông
 Thấm mưa trăm ngã, gánh đông sang mùa
 Đất lành căn cỗi ruộng chua
 Đã nghe xuân ấm trên mùa... tình phai.

THÁNG TƯ

Chào nhé! tháng Tư đầy nắng
 Nồng nàn màu trắng xuyên chi*
 Thăm nở ven đường chiều vắng
 Sắc hoa nhớ tuổi xuân thì.

Đưa tay ngắt cành chân thảo*
 Cánh hoa đơn buốt* chung tình
 Tháng Tư riêng gì hoa gạo?
 Dịu dàng cúc áo* xinh xinh.

Tháng Tư hương mùa lạ lắm
 Tiếng ve uớt đẫm qua hồn
 Bước ngày nghe chuông gõ chậm
 Hạ về tô đậm hoàng hôn.

Tháng Tư qua vườn nắng cũ
 Xót con tu hú lạc bầy
 Tiếng kêu hao gầy ủ rũ
 Ta về trắng một đêm say.

Tháng Tư lưng mềm cánh võng
 Bến sông gió lộng đôi bờ
 Cánh cò chờ vợ mùa vọng
 Ta về ngịu ngọng câu thơ.

Chào nhé! tháng Tư trầm lắng
 Nhớ em trái nắng phơi chiều
 Tình như cánh diều mơ gió
 Ta về... căn cỏ thương yêu.

---2024---

* Xuyên chi, chân thảo, đơn buốt, cúc áo - đều cùng một loài hoa

THƠ TÌNH THÁNG 5

*Em gửi cuộc tình xa
Chốn quê nhà ấp ủ
Gieo lên vần thơ cũ
Trái tim cần hồi sinh.*

*Từng sợi nhớ lung linh
Từng giọt tình xa vắng
Xóa đêm dài tĩnh lặng
Xóa bao ngày bể dâu.*

*Yêu lại cuộc tình đau
Có hương sấu nồng nổi
Câu thơ tình viết vội
Có men đời hư không.*

*Yêu lại một mùa đông
Có hương nồng nuôi tiếc
Mắt em chiều sóng biếc
Có nỗi lòng chung riêng.*

*Em đến tựa thân tiên
Xóa ưu phiền cõi tạm
Vết đau tình thôi chạm
Vết buồn lặn qua tay.*

*Em đến một chiều say
Cùng giải bày nhân thế
Hai tâm hồn dâu bể
Thấy nẻo về trong nhau.*

*Yêu lại một mùa ngâu
Hai mái đầu lấm tấm
Mai về trong nắng ấm
Có biển chiều... đón trăng.*

THÁNG SÁU

(Ngày tình buồn)

Mùa chênh vênh nôi nhớ cũng chênh vênh.

Mưa tháng Sáu chẳng xóa ngày khô hạn

Gió ký ức thổi hoài về năm tháng

Những con đường chạng vạng phía không nhau.

Ta vô tình chạm thấu những nỗi đau

Trái tim già anh lấy gì che chắn?

Thời cũng tắt tay cho một lần phó mặc

Chỉ giữ riêng mình khoảnh khắc những ngày xưa.

Tháng Sáu rồi, trời lúc nắng lúc mưa

Chiếc gối cũ bây giờ là kỷ niệm

Tủ trống hoác anh mãi hoài tìm kiếm

Ngăn kéo tim mình còn có chỗ không em?

Tháng Sáu rồi, cái nóng cuốn về đêm

Hầm hập xanh xao, mỗi mồn đè giấc ngủ

Cái nóng trong tim chẳng tìm về lưu trú

Cơm áo cuộc đời vẫn vũ mãi trên vai.

Tháng Sáu rồi, hy vọng cũng nhạt phai

Tờ giấy trên tay: Cộng hòa... đơn... ngày tháng...

Ánh mắt con thơ nay chẳng còn viên mãn

Ta đi về... chạng vạng phía không nhau.

---2023---

THÁNG BẢY

(Mùa kỷ ức)

Tháng Bảy rồi, kỷ niệm nhớ thương ơi!
 Chiều gặt giông khơi nắng trời bông rớt
 Đêm tĩnh lặng ra vườn nghe lá hát
 Tiếng cuộc đời kêu rạc bóng trăng đêm.

Tự bao giờ ta chẳng nhớ đến em?
 Lạ những vòng tay, tóc mềm thưở nọ
 Lạ ánh mắt, lạ hờn ghen mưa gió
 Lạ ước nguyện như cỏ thiếu mùa ngâu.

Tự bao giờ ta lạc mất trong nhau?
 Lạc những đêm thâu ngắm cầu Ô thước
 Lạc gối chăn, lạc nghĩa tình sau trước
 Lạc chuyến tàu chẳng được ngắm trông ai.

Tháng Bảy rồi, cái nắng cũng dằng dai
 Hoa bưởi nhà ai dịu dàng nổi nhớ
 Bài thơ cho em viết hoài dang dở
 Nên nửa bồi, nửa lở bến sông Ngân.

Tháng Bảy rồi, lòng chợt nhớ bằng khuâng
 Nhớ những bước chân dùng dằng lối cũ
 Nhớ những chiều mưa cùng tìm nơi trú
 Nhớ ánh mắt đọng mòn trong giấc ngủ

....

Tháng Bảy nào...ru ử giấc mơ xưa?

---2023---

THÁNG TÁM

(Thân tặng bạn Ch.Ng)

*Tháng Tám theo về những chuyến bay
Buồn vui ấm lạnh đôi bàn tay
Gió thu se thắt mùa tri ngộ
Ký ức len đầy trong mắt cay.*

*Tháng Tám theo về trên phố thương
Ngôi trường ngày cũ chút tình vương
Rêu phong lắng đợi mùa thu mới
Phượng vẫn thầm rơi những nẻo đường.*

*Tháng Tám theo về trong tiếng ve
Ni non thao thức suốt đêm hè
Vầng trăng khuyết đọng ngày xa nhớ
Bến cũ mong chờ những chuyến xe.*

*Tháng Tám theo về trong nắng thu
Quán vắng choàng vai bước gập gù
Bạn thân dăm đứa giờ xa lắc
Cơm áo phong trần mơ viễn du.*

*Tháng Tám theo về trong chớp đông
Muộn chuyển đồ chiều thương bến sông
Nước xuôi sóng giạt bao mùa gió
Em có theo về, ta ngóng trông.*

...

Tháng Tám quê mình... em nhớ không?

THÁNG CHÍN

Tháng Chín mùa vàng quê ngoại
Thơm rơm khói rạ bung biển
Vu Lan hoa hồng trên ngực
Khắp đầu ơn tạ cao thiên.

Tháng Chín về chùa cầu nguyện
Xin thêm cho Mẹ tuổi trời
Bắt tài làm con bất hiếu
Quặn lòng mắt Mẹ sâu khơi.

Tháng Chín mưa chiều kịp tới
Bến xưa nước đã đôi dòng
Lục bình lấm màu trong đục
Vụng về bếp núc đàn ông.

Tháng Chín cây vườn gió lộng
Liêu xiêu nhà rộng thân cò
Mít mùa muộn còn dăm quả
Thơm lừng nồi cá chuồn kho.

Tháng Chín tàn thu theo gió
Thương em góc chợ quê nghèo
Bể tình chưa khơi đã đắm
Bước đời còn lẫm gieo neo.

Tháng Chín mưa vờn nắng héo
Tóc thêm sợi trắng trên đầu
Đốt buồn hong khô nỗi nhớ
Muộn màng ngồi đếm thu mau.

THÁNG MƯỜI CHO EM

Em biết không?
 tháng Mười về rồi đó
 Sáng ngày thu nghe gió rộn quanh vườn
 Vết son nào còn đọng áo mùi hương
 Và ánh mắt những đêm trường khó ngủ.

Người có biết?
 thuở tình em lưu trú
 Là thiên hà vũ trụ phút ngừng quay
 Là đêm nồng thấp lửa ấm vòng tay
 Là nguyệt lãng phủ đầy miền thơ úa.

Không thể gói tình em trong nhung lụa
 Ta âm thầm con chữ của riêng nhau
 Sóng ngàn khơi đến bến cũng bạc đầu
 Sông trăm ngã cũng dải dẫu uốn khúc.

Ta nặng gánh đường trần ai du mục
 Em đa đoan cơn áo bước chợ đời
 Rồi một chiều thuyền gặp biển xa khơi
 Gieo thương nhớ vào câu thơ viết vội.

Và từ đó, mắt buồn em dẫn lối
 Ta ngược chiều ngược tối để yêu nhau
 Trái tim đơn mùa cũ đã úa nhàu
 Mơ cùng nhịp ta bắc cầu Ô thước.

Và người a, cùng ta qua gió ngược
 Thấp trắng sao tinh tú vượt hồng hoang
 Đắp yêu thương trên cung ái muộn màng
 Cho lẽ sống ngập tràn thêm ý sống.

--- 2023---

THÁNG MƯỜI MỘT

*Anh vội giấu mùa thu bên ngực trái
Để ngày đông trang trải chút ưu phiền
Mười một rồi, nắng ấm chẳng ghé hiên
Tháng của gió của mưa miền rét ử.*

*Mùa biến động chim thôi về trú ngụ
Tiếng côn trùng ru ngủ những chồi xanh
Vết đạn xuyên thân gỗ đã khô lành
Nhựa sẽ tích trên nhánh cành khoe sắc.*

*Anh vội giấu mùa thu vào đôi mắt
Của người thương trong vắt những mong chờ
Mười một rồi, nắng nhạt phía trang thơ
Đông đã đến hững hờ bên bậc cửa.*

*Anh vội giấu mùa thu về một nửa
Một nửa em rụng kín lối hao gầy
Mười một rồi, ấm lạnh đôi bàn tay
Tháng trăng trở, tháng của ngày tri kỷ.*

*Rừng trăm tuổi có ngàn thân gỗ quý
Cớ sao riêng mỗi Dó hóa kỳ trăm?
Cũng như người thâm lặng giữ hư tâm
Cho thơ lắng những giọt trăm thánh thót.*

THƠ TÌNH THÁNG CHẠP

*Anh lại viết vần thơ... để đáp đền nỗi nhớ
Tặng riêng ai trăn trở những đêm buồn
Tháng chạp rồi, trời cứ đổ mưa tuôn
Thương con nước tìm suối nguồn tích tụ.*

*Anh lại viết vần thơ... có tình em lưu trú
Có hoa xưa mùa cũ nửa trăng chờ
Có men nồng hòa mật đắng trong thơ
Có thương nhớ vô đôi bờ dĩ vãng.*

*Anh lại viết vần thơ... gửi mùa đi quên lãng
Gửi ngàn thu nghe lãng đãng tên người
Gửi đông dài rả rích cánh hoa tươi
Gửi xuân chín môi cười tình tháng Chạp.*

*Anh lại viết vần thơ... thay tình anh đền đáp
Mà trong tim nghe xót, nháp không ngừng
Câu thơ buồn vương vấn nợ người đừng
Mà năm tháng anh đã từng lưu giữ.*

*Anh lại viết vần thơ... gửi tình em lữ thứ
Đêm nằm nghe con chữ khóc bên đời
Tháng chạp rồi, lòng cứ mãi chơi vơi
Thương gót nhỏ phương trời... anh lại viết.*

NGOẠI XƯA

*Con về thăm đất Ngoại xưa
Lặng nghe hào khí một trưa nắng hè
Làng Phong Ngũ, rợp bóng tre
Vàng hương lúa, bát nước chè đậm quê.*

*Đại chạp khiêu, cháu con về
Một miền đất lúa bốn bề đổi thay
Nhớ ơn tiên tổ dựng gầy
Thuở hồng hoang đến đắp xây tộc Hà.*

*Vùng lụt xưa đã đơm hoa
Xên xang phố mới điện nhà sáng thêm
Dòng sông quê vẫn êm đềm
Mái chùa quê vẫn đêm đêm nguyện cầu.*

*Qua rồi nắng lửa mưa châu
Qua rồi vách lá, con trâu, cái cày
Ngoại ơi! có biết hôm nay
Con về thăm lại... đất gầy Ngoại xưa!*

---2022---

CHIỀU HÒA PHƯỚC

Một chiều Hòa Phước tháng Năm
Tôi về quê ngoại sau rằm tháng tư
Vãn chùa, hương viếng ni sư
Lặng nghe trời đất tâm từ vọng xa.

Sắc - Không, đâu ở ta bà?
Tiếng chuông loang vỡ âm ba phận người
Cội đề phủ phục xanh tươi
Nhẹ tênh buông giữa nụ cười Thế Tôn.

Về Hòa Phước, buổi hoàng hôn
Lặng nghe trong gió lối mòn Ngoại xưa
Nhớ thương đong mấy cho vừa
Khói hương bay tỏa lúa thừa cuối chiều.

Về Hòa Phước, một niềm yêu
Miếu Bông, Nơnon Thọ nay nhiều đổi thay
Tuổi thơ ơi, những tháng ngày
Một miền ký ức đong đầy trong tôi

...

Bước chân quen, lạ bồi hồi
Quê hương muôn thuở chẳng người nhớ về.

---2024---

NHỚ MẸ !

(Thương tặng chị gái NDD)

Quặn thắt lòng đau mấy chuyến bay
Vội về bên Mẹ được dăm ngày
Áo con giờ đã cài hoa trắng
Bếp ấm quê nhà nay... khói mây.

Phận gái xa quê nhớ Mẹ nhiều
Tuổi già nhà rộng có quạnh hiu?
Cháu con nội ngoại thường qua lại
Chén cháo, tô canh những sớm chiều.

Thuở ấy về thăm lại mái nhà
Có vòng tay Mẹ với tình Cha
Ấm êm sống lại ngày thơ ấu
Hạnh phúc theo cùng những bước xa.

Non nửa đàn con ở xứ người
Bao mùa Mẹ chẳng nụ cười tươi
Vào ra xa vắng thăm lo lắng
Nhắc nhở con như tuổi chín mười.

Tàu chuối sau vườn thôi hết đưa
Lời ru cánh võng nhớ sao vừa
Gió lay Mẹ rụng về xa ngái
Uớt lạnh đời con những sớm trưa.

Đất khách quê người đêm nhớ thương
Giật mình hơi ấm vẫn còn vương
Trên cao bóng Mẹ ngồi mây trắng
Che chở cho con vạn nẻo đường!

MẸ TÔI

(Kính tặng Má Long
- mùa Vu Lan 2024)

Mắt cò đôi bước chân non
Mẹ qua trăm tuổi con còn trẻ thơ
Sông chiều câu hát ầu ơ
Mẹ là nắng ấm sưởi bờ đời con.
Thân cò vững tựa núi non
Nửa trăm năm vẫn sắt son thờ chồng
Lãng quên một kiếp má hồng
Thuyền đơn một mái gánh gồng qua truông.
Nửa trăm năm vất nổi buồn
Thay chồng gánh vác cội nguồn, con thơ
Nửa trăm năm một bóng thờ
Cỏ xanh mấy bận "Ráng chờ nghe anh!".
Nghiep duyên Mẹ chẳng an lành
Anh tôi lại bỏ tóc xanh nữa rồi

Lại thêm lần cỏ xanh đôi
Trái tim Mẹ lại vỡ đôi bội phần.
Mắt cò mòn môi tình thân
Mà con lại để bao lần Mẹ đau
Tuổi con tóc cũng bạc đầu
Tình duyên lận đận để sâu mắt già.
Mẹ hiền một bóng thay Cha
Tấm thân bỏ liêu phôi pha gánh đời
Lòng con nguyện với đất trời
Nhớ ơn dưỡng dục biển khơi Mẹ hiền.
Một mai về với cõi tiên
Chỉ xin Người chẳng ưu phiền mang theo
Qua rồi cái thuở gieo neo
Vẫn thương một quăng đói nghèo Mẹ ơi!
Ân tình lớn tựa trùng khơi
Vu Lan con viết mấy lời nhớ ơn!

---2023---

THEO GÓT CHÂN TRẦN

(Cảm tác về thầy TMT)

Trăm năm đạo pháp thịnh suy
Nghìn năm bia miệng để gì nhân gian?
Xâm ngôn đồ nghiệp phải tàn
Chân trần mở lối thênh thang cõi trời.

Quay đầu là bến ai ơi
Tâm tà buông bỏ, đạo đời bao dung
Đừng vì cuộc sống lao lung
Mà gieo nên nghiệp muôn trùng nhân sinh.

Đừng vì mờ mịt tâm linh
Mà không thấy ánh Tuệ Minh sáng ngời
Chân trần mạt pháp ra khơi
Là khai thông cả một thời u mê.

Bến duyên đã có nẻo về
Thị thành cho đến ngô quê tỏ tường
Người người hoan hỉ yêu thương
Lo gì nương rẫy, ruộng vườn ai chăm.

Lấy tư thì phải nuôi tâm
Lạc tâm đạo tín phải tầm minh sư
Gương đời đã có Chân như
Chiếu yêu xóa bỏ pháp hư, tăng xâm.

Trong lành màu áo già lam
Để cho Phật pháp nước Nam trường tồn
Chân trần đã vẽ nét son
Bốn vòng đất nước cho tròn nguyện tâm.

Bước chân gõ cửa mê lầm
Đầu đà an lạc phương châm tu hành
Chân trần vẽ ánh trăng thanh
Lấy thân làm Pháp hạnh lành dân đi.

Chân trần gõ cửa từ bi
Chúng sanh tỉnh giấc, sân si hiện hình.

--- tháng 4/2023 ---

NHỚ BƯỚC CHÂN THẦY

(Cảm tác về thầy TMT)

Bước chân đã vắng nẻo đường
Hương lành vẫn tỏa muôn phương cõi người
Bàn chân kết nối nụ cười,
Từ Bi mỗi bước, đời tươi mỗi ngày.

Triệu lòng phật tử từ đây
Đâu còn lo sợ “ăn mày” kiếp sau
Bước chân thiên lý nhiệm mầu
Khai quang, mở tuệ xóa sầu muôn nơi.

Không còn “xá lợi” trời ơi
Không còn “thuyết giảng” mấy lời xàm ngôn
Bước chân thiên lý mãi còn
Lưu danh sử sách nước non ngàn đời.

Đạo lành chân lý trùng khơi
Bàn tay sao thể che trời nắng mưa
Bước chân thiên lý thượng thừa
Giữa cơn nắng hạn gieo mưa xuống trần.

Người người gọt rửa si sân
Nhà nhà khác đạo cũng gần thêm nhau
Chiếc y phần tảo nhiều màu
Đã thành “thời thượng” biết bao vùng miền.

Bước chân nay đã nhập thiên
Ẩn sâu cốc nhỏ bên triền núi cao
Quê hương cho đến kiều bào
Quý “nồi cơm điện”, tự hào bước chân./.

---tháng 6/2023---

TRƯỜNG CŨ

(Nhớ ngôi trường THCS Hòa Phát số 2)

*Em có về trường cũ với anh không?
Tên gọi Nghi An rồi số 2 Hòa Phát
Theo năm tháng thăng trầm nay đã khác
Những dãy phòng thành nhà họp ủy ban thôn.*

*Em có về trường cũ lúc hoàng hôn
Nhặt ký ức nơi gốc phượng già đỏ rực
Tuổi học trò vẫn còn nguyên màu mực
Trang giấy đời thao thức giấc mơ xưa.*

*Em có về trường cũ những ngày mưa
Bì bõm nước nhớ mùa đông đi học
Người ướt sũng mắt đỏ hoe như khóc
Dành áo mưa gói sách vở cũ nhàu.*

*Em có về trường cũ những năm sau
Vẫn đường tàu và sân bay phía trước
Cơm áo đời làm sao mà níu được
Cây kem dừa, viên kẹo ú của ngày xa.*

*Em có về trường cũ tóc sương pha
Nhói buốt tim ta tháng năm khổ nhọc
Kho đạn, bầu sen những chiều trốn học
Kỷ niệm vui buồn đâu dễ phai phôi.*

*Em có về trường cũ đã xa xôi
Vật đổi năm trôi cảnh đời đã khác
Bạn đó ta đây tóc đều đã bạc
Ê a cùng câu hát... “Nhớ trường xưa”!*

---2023---

ĐỪNG LỠ NHÉ !

(Quý tặng anh P.H cựu HSHV)

Đừng lỡ nhé, trái tim giờ quặn thắt
Cổng trường xưa thắm nhắc mấy năm rồi
Áo học trò chiều lẳng đọng tình khôi
Màu mực tím, tím ngày trôi tóc nhớ!

Đừng lỡ nhé, trái tim rồi dang dở
Một năm thôi, nặng nợ bước chân về
Đã bao người... lỗi hẹn với trường quê
Theo tóc trắng lơ lửng thể phượng đỏ.

Đừng lỡ nhé, tháng mùa như cơn gió
Đời chông chênh đâu đó đọng ưu phiền
Nắng sân trường ngày cũ có mưa nghiêng
Mùa hẹn ước phủ xanh miền kỷ niệm.

Đừng lỡ nhé, tháng ngày ta tìm kiếm
Lá bàng rơi, tóc bím ngã hai màu
Mộng ước đầu, hoài bão gởi trong nhau
Mong tháng bảy, tìm mưa ngâu ước hẹn.

Đừng lỡ nhé, một lần theo chín én
Cứ xôn xao gọi nắng bến xuân chờ
Vòng tay nào thắm lại tuổi ngây thơ
Mặc sương khói phủ đôi bờ thực tại.

Đâu đơn giản là tháng mùa lặp lại
Mà giản đơn ngần ngại bước chân tìm
Tiếng trống trường còn vọng mãi trong tim
Đừng lỡ nhé... cánh chim mùa ước hẹn!

---2022---

NGHỀNH NGÃNG

*Rượu gạo, mực khô ta đến
Mà nghe ấm áp nghĩa tình
Ngập bàn mỗi bia cá thịt
Nhật lòng kẻ đón người khinh.*

*Hơn chi học hàm, học vị
Lương hưu, lương bổng, lương bản
Có nhớ ngày xưa rau muống?
Cá đồng, cơm độn... lấy phân.*

*Đời chẳng ai hoài lận đận
Thế nhân đâu của hơn tình
Trách người soi mình chẳng sạch.
Đất trời Chúa Phật hiển linh.*

*Ta sống cần cù chân thật
Ghét quân “đãi hến đưa đồ”
Ghét phường rồi nghề tụ tập
Lạy hồn...con sợ mấy O.*

*Kiếp người có cười có khóc
Chẳng ai vẹn mãi đôi đường
Sông còn lúc xuôi lúc ngược
Sống đời có ghét có thương.*

*Gắng lòng buồn như găng gượng
Rượu nào mà uống không say
Chim trời chiều nay lẻ bạn
Một mình sải cánh ta bay.*

*Nửa đời trắng tay mới ngộ
Nam nhi chữ hiếu làm đầu
Rượu tràn lòng đau nghềnh ngãng
Mưa chiều mắt mẹ thêm sâu!*

TRĂNG KHÔNG BÓNG

Thế rồi “Trăng úa” cũng phai
mùa trăng không bóng đổ dài qua sân
Nhớ con, nước mắt mấy lần
người quen dạ khó, bước chân thôi tìm.
Cúi mình... máu chẳng về tim
cũng đành bầy nổi ba chìm thế thôi.
Tiếc gì một cánh hoa trôi
mà quay lưng cả một đời cỏ xanh.
Tiếc gì chút sắc mong manh
mà quên ơn nghĩa sinh thành ngút cao.

Tiếc gì một phút chành chao
mà ôm giữ mãi hư hao nửa đời.
Tiếc gì một thoáng chơi vơi
mà đành câm lặng trước lời khó nghe.

...

Trách người tiếc ngựa ham xe
vài dặm lỗ một chẳng che cho lành.
Lối về rồi sẽ trăng thanh
bởi vầng “Trăng úa” chẳng dành cho nhau.
Người xưa hay chí người sau
Có thương... thời cũng bạc đầu mới hay.

---2023---

GÓT ĐỜI

*Bên ly cà phê đắng
Chiều nắng tắt hiên nhà
Lặng nghe thời khắc vắng
Nhìn tháng mùa đi qua.*

*Anh da môi, tóc bạc
Em môi nhạt, răng mòn
Trăm năm nào giữ được?
Má hồng với môi son.*

*Cho nhau văng nắng ấm
San sốt mùa hanh hao
Cho nhau vòng tay lạnh
Ôm tháng ngày chênh chao.*

*Vết buồn nào còn đọng?
Vết lòng nào còn đau?
Vết tình nào mặn đắng?
Xin bỏ ngoài đời nhau.*

*Thêm một mùa gió lộng
Thương lá vàng miên man
Gót đời qua như mộng
Gõ xuống ngày... thên thang.*

---2023---

TỰ TÌNH (1)

Tân xuân
rót chén rượu mời
Mà nghe
trời đất vọng lời yêu thương.
Tàn đông
rớt mảnh tình vương
Mà nghe
sông suối vô thường... lãng quên.

---2023---

TỰ TÌNH (2)

Buồn vui
lặng lẽ thân cò
Đời nhau
như một chuyến đò
ngang trửa.

---2023---

TỰ TÌNH (3)

Bởi tu
sai hạnh “đầu đà”
Anh về
úp lỏi*... nuôi gà, trồng lan
Từ em
bỏ bến xa ngàn
Đường quen
giờ cũng thênh thang...Ta bà.

---2024---

* Lối nói cơm điện)

TỰ TÌNH (4)

Ngõ hẹp,
đường trơn
khách lỡ làng,
Người về
ngược gió
bến nhân gian,
Trăm năm
hư ảo
mòn trang giấy,
Gom lá
ngày thu
sưởi rét ngàn.

---2023---

TỰ TÌNH (5)

Vầng trăng cũ theo người đi biệt
Để hồn ta bỗng khuyết tự bao giờ*
Bao năm rồi làm bạn với trăng thơ
Chút thương nhớ cũng đánh rơi đâu mất
Chỉ có nỗi đau lặng thầm rất thật
Và bước đời tất bật mỗi xuân sang
Người có về ghé quán trọ trần gian
Cho ta gửi cánh hoa vàng thừa nợ
Có chút hồn ghen gói vào trong đó
Để đôi lần
nho nhỏ... gọi tên nhau!

---2023---

*Trong bài Hoa Tháng Ba - tập Trăng Úa

TỰ TÌNH (6)

Khung trời cũ
có còn xanh màu cũ?
Mây có về
và gió có mang đi?
Sau cơn mưa
còn đọng lại những gì?
Dem thơ đốt
sưởi ấm ngày quang đãng

Và người ạ!
xin cho hồn phiêu lãng
Yêu muộn phiền
và yêu nắng mưa qua
Buồn hay vui
xin nhận hết làm quà
Cho nhịp sống
mỗi ngày thêm đáng sống.
Xin tất cả
cho tâm còn đủ rộng...

---2023---

TÌNH THƠ

Trăng thu
mười sáu trăng già
Trăng thơ trăm tuổi
vẫn là trăng non
Gặp em
tóc bạc, răng mòn
Thương nhau ngày muộn
nên còn
... tình thơ.

---2023---

THU PHAI

*Mùa thu nghe nắng tàn phai
Đường xưa ai khắc hình hài tim tôi
Mùa thu gió lộng lưng đôi
Lòng như chiếc lá mờ côi giữa chiều.*

*Mùa thu nghe nắng tiêu điều
Nhà đơn, bếp lạnh tiếng yêu... không màu
Mùa thu nghe gió giăng sầu
Đậm sâu chi để hoa lau trắng đồng.*

*Mùa thu nghe nắng oi nồng
Vườn khuya lá rụng mắt trông dáng hờn
Sợ thương ai vắt ngang trời
Mùa trăng vàng võ xót lời... không nhau.*

*Về thôi! thu héo ngang đầu
Buồn con Ô thước bỏ cầu chia phôi
Mưa chiều lạnh buốt trên môi
Lặng trông phố thị từng đôi đi về.*

*Màu trăng rời rã đam mê
Đường khuya, quán nhỏ võ về nỗi đau
Lặng thầm chân bước qua mau
Mùa thu nào vọng... phía sau cuộc tình.*

TỰ TÌNH THƠ

Ta lấy thơ làm nhật ký đời mình
Để nhớ thưở xưa gia đình cha mẹ
Có chị có anh có thời thơ trẻ
Có vết buồn lặng lẽ giấu trong ta.

Ta lấy thơ làm tri kỷ đường xa
Để chia sẻ cõi ta bà hư thực
Khỏa lấp chông chênh ba chiều tâm thức
Khỏa một thời cơ cực bước chân đơn.

Ta lấy thơ xoa dịu những giận hờn
Tặng cô bé say tình theo con chữ
Chút nhớ, chút thương sống mòn quá khứ
Trên bước đời lữ thứ của riêng nhau.

Ta lấy thơ ủi lại trái tim nhàu
Khâu vá nỗi đau vết sấu thương tổn
Để đổi tâm tư thấy mình an ổn
Để đêm dài chạy trốn cõi vô ưu.

Ta lấy thơ lấp vá những oan cừu
Chẳng trách tha nhân, trách mình tâm hẹp
Chẳng đủ duyên sâu, nghĩa tình vơi khếp
Quên tháng ngày tươi đẹp bước đa đoan.

Ta lấy thơ tìm những phút thanh nhàn
Để thấy miên man ngọn nguồn câu chữ
Để thấy thanh tao cuộc người lữ thứ
Và để cho mình... gắng giữ chút lòng son!

LỤC BÁT TIẾN ÔNG TÁO

Cũng là gà trống đấy thôi
 Thế nên ông Táo hiểu tôi ấy mà
 Cảnh thời... tay mẹ, chân cha
 Sớm khuya xuôi ngược bốn ba kiếm tiền
 Ra đường gà trống cánh tiên
 Về nhà gà trống cũng siêng quá chừng
 Nồi niêu xoong chảo từng bừng
 Giặt phơi, bếp núc, áo quần cho con.

...

Miệng đời chẳng vẽ nét son
 Thì ta tự vẽ vuông tròn cho ta
 Hôm nay tháng chạp hăm ba
 Tiến đưa ông táo ly trà nén hương
 Tạm xa dương cảnh vô thường
 Cõi con cá chép về phương xứ trời

Lòng thành con lạy ông Ơi
 Nhờ ông nhắn gởi mấy lời thiên vương:
 Trần gian có kẻ cương thường
 Yêu thơ, mến cảnh dễ thương với đời
 Héo lòng ngồi nhặt mưa rơi
 Cúi xin cho Mẹ tuổi trời an yên
 Cúi xin dạ bớt ưu phiền
 Cúi xin con trẻ chăm siêng học hành
 Cúi xin công việc vẹn thành
 Cúi xin tròn giấc an lành đêm thâu
 Đi qua năm tháng cơ cầu
 Vững tâm chân bước bể dâu gánh gồng
 Cánh cò vẫn vũ cơn giông
 Đón mưa trăm ngả cho nông nét xuân
 Mấy lời nhắn gởi Táo quân
 Gia phong khang thái thấm nhuần ý thiên.

---23 tháng Chạp 2024---

MỪNG SINH NHẬT

*Phố Cẩm ngày đông se sắt
Mang mang cái rét giao mùa
Bạn cũ rượu mừng sinh nhật
Nghe đời được mất hơn thua.*

*Hoa người mùa thu giấu mặt
Rừng rừng về nhật hoa lòng
Đốt buồn ngồi hong xác lá
Phơi tình hết hạ rồi đông.*

*Dẫu biết mùa hoa đã muộn
Đường quen gót lệch thời chờ
Dấu xưa đôi bờ thăm lạnh
Mưa chiều buốt quạnh hồn thơ.*

*Tóc xanh qua mùa thôi mượt
Cỏ xanh chẳng ước chung năm
Trách người làm rơi vụng dại
Ta về... về lại trăm năm.*

---2022---

ĐĂNG TRÍ

*Anh bây giờ đăng trí sợ quên nhanh
Ngày khâu vá những tháng mùa cũ kĩ
Đêm lần giở đọc từng trang nhật ký
Giấc mơ tìm tri kỷ mãi xa khơi.*

*Anh bây giờ đăng trí sợ vui chơi
Cày máy tính kiếm đồng tiền chân thật
Cứ cố loay hoay cho đời tất bật
Con ong nào say mật bỏ quên hoa.*

*Anh bây giờ đăng trí sợ đi xa
Chẳng dám bên ba như thời xuân trẻ
Chăm cảnh, chăm hoa giấu đời lặng lẽ
Thơ với tình như hai kẻ vô tri.*

*Anh bây giờ đăng trí sợ thị phi
Miệng lưỡi nhân gian những gì đâu thật
Hạnh phúc yêu thương một thời trôi mất
Để căn nhà... vốn chặt hóa mệnh mỏng.*

*Anh bây giờ đăng trí sợ mùa đông
Sợ lỗi sang sông, sợ nhầm tri kỷ
Lạnh lẽo yêu thương, sống đời vô vị
Anh bây giờ đăng trí... sợ quên em.*

NHỬ LÒNG

Dòng sông ai xẻ làm đôi
Nửa xuôi góc biển, nửa trôi bến chờ
Giận mình lỡ dở con thơ
Để lau cánh rũ đôi bờ vắng bông.

Kiếp trai giờ cũng... má hồng
Cũng quen bếp núc, cũng thông gối mòn
Bạc tiền chẳng giữ lòng son
Đôi vai gánh nặng xin tròn nghĩa nhân.

Một năm nước mắt mấy lần
Thương con thời phải vững chân lối về
Nửa đời trở giấc u mê
Sá gì mấy chốc ê chề thế gian.

Bến xưa dấu có lỗ làng
Thuyền đơn mái lẻ thành thang ta chèo
Bể đời dấu có gieo neo
Cũng đem ý chí ta treo đỉnh trời.

Cánh bằng vô sóng ra khơi
Nặng lên, gió thổi cho lời thơ say
Một mai giữa vũng sông này
Hoa lòng sẽ tỏa hương bay khắp chiều.

Lối về ngập nắng thương yêu
Dấu sông rẽ nhánh... thủy triều vẫn lên.

VỌNG NGUYỆT

(Uống rượu cùng trăng)

Đêm vọng nguyệt neo tình con nước hạ
Sóng lao xao nghe lạ những ước hèn
Mạch chảy nào gột rửa những thân quen
Dòng kỷ niệm khói mờ đen ý sống.

Đêm vọng nguyệt nghe thối đời cuồng lộng
Ai tình thông gặp lửa bỏ tay người
Cốc men đầy ủ lòng dạ đuối uơi
Miệng nhân nghĩa che hồn đen tim thắm.

Đêm vọng nguyệt nghe thuyền xưa chìm đắm
Bóng quạ già về tắm bến hư hao
Vọng bên sông câu chót lưỡi ngọt ngào
Bờ lau sậy lộ hình con dã thú.

Đêm vọng nguyệt nghe ngày xa nhẵn nhủ
Găng vun đầy chút nghĩa cũ thân thương
Chuyện tha nhân nào ai biết khôn lường
Tâm vững lái cứ thẳng đường xuôi bến.

Rượu đã cạn, nguyệt tàn men chống chếnh
Được hay thua tự đến biết đâu ngờ
Cố yêu người và buồn gửi trong thơ
Dòng kỷ niệm ngập bờ thêm ý sống.

VIẾT CHO NGƯỜI CHƯA GẶP

*Nếu một ngày cuộc sống có chênch chao
Nhớ em nhé, chẳng bến bờ nào mãi lặng
Tâm gặng yên và gió đời sẽ lảng
Trong ngọt bùi mầm cay đắng có từ lâu.*

*Nếu một ngày có lạc mất trong nhau
Thì em nhé, đừng u sầu... mặc cả
Có yêu thương có sai lầm trả giá
Bởi thật thà, man trá chỉ lẫn ranh.*

*Nếu một ngày hạnh phúc có mong manh
Thì em ạ, thôi cũng đành chấp nhận
Muốn buông bỏ có gì đâu ân hận
Hết duyên rồi trách giận nữa mà chi?*

*Nếu một ngày cuộc sống có phân ly
Sanh tử mong manh làm gì biết được?
Hạnh phúc đau thương tích từ nhiều kiếp trước
Nên ta hãy vui cười vì được sống hôm nay*

---2022---

TRI ÂM

Người hỏi rằng em gái có chồng
Tri âm hồ dễ có buồn không?
Thương chi một nửa vầng trăng lạnh
Một nửa bên trời ôm nhớ mong.

Bạc tóc mà tim vẫn đại khờ
Rộn ràng phố thị vẫn bơ vơ
Chiều nay giông chớp về ngang ngõ
Uớt gánh hàng ai, uớt trang thơ.

Cơm áo nào vơi những khát khao
Niềm thương theo giọt máu dâng trào
Có phải vì yêu là đáng sợ?
Mà giấu vùi sâu cuối chiêm bao.

Có những con thuyền lạc lối đi
Lã tay ngồi tiếc tuổi xuân thì
Phận gầy, duyên hẩm thương ngày cũ
Vùng vẫy càng đau cánh thiên di.

Lòng muốn cùng ai qua bến sông
Ngược dòng tình muộn giữa mênh mông
Vượt những đa đoan cùng trái đắng
Chỉ sợ... đời nhau thêm bão giông.

Bến vắng thuyền xa khách muộn màng
Người về tạ lỗi giữa nhân gian
Tri âm xin gửi vào trang giấy
Hoa của từ tâm gửi nắng ngàn.

NỬA TRĂNG

Có nửa vầng trăng chẳng thể tròn
 Nửa mùa duyên hẩm, nửa trăng non
 Mắt xưa, thu ấy còn hoen lệ
 Trăng của nhà em... cô nữ thôn.

Có nửa vầng trăng lạc ước thể
 Vẫn thơ anh lạc nẻo sơn khê
 Thu đi xác lá buồn duyên nợ
 Trăng ở đô thành... nhớ trăng quê.

Có nửa vầng trăng mọc giữa chiều
 Người chẳng rằng thương, có phải yêu?
 Sớm khuya han hỏi từng tin nhắn
 Có một người dừng... dặn đủ điều.

Có nửa vầng trăng trong thơ nhau
 Vầng trăng soi tóc bạc đêm nhàu
 Ngưu Lang, Chức Nữ đành thôi hẹn
 Tháng Bảy qua rồi chẳng thấy ngâu.

...

Người ạ! đêm qua trăng vỡ rồi.
 Giữa trời lạnh lạnh mảnh trăng côi
 Nửa soi gối chiếc nghe hờn tủi
 Nửa gác đêm trường... nghe nhớ trôi.

---2022---

DUYÊN MUỘN

*Nước trên sông dập dờn con sóng gợn
Em có hay không sóng lộng ở đáy lòng
Dấu nghìn lần xa xót với thương mong
Cũng vô nghĩa khi không trùng duyên nợ.*

*Em về nhật nửa vầng trăng thương nhớ
Gởi riêng anh tim lạnh nửa phần hồn
Gom lữ làng duyên muộn để đem chôn
Cho cuộc sống vẹn tròn theo nhịp sống.*

*Tri âm ơi! xin gửi vào cội mộng
Đốt lửa lòng sưởi ấm mấy vần thơ
Chuyện trăm năm xin qua kiếp hẹn chờ
Nên thương nhớ cũng chỉ là thương nhớ!*

...

*Tri âm chỉ đứng bên đàng
Thương em.. ở trọ trần gian cho người.*

---2023---

YÊU...

Mây cuối ngày vẫn vũ
Mà chiều chẳng muốn mưa
Lòng vương chút hương thừa
Bước chân mùa lãng đơi.

Gió quẩn quýt bên đời
Trăng mơ màng tình tự
Trái tim màu lũ thú
Nên bến bờ mãi xa.

Người giờ ở trong ta
Mà đâu sờ nắm được
Bởi tình em là nước
Chỉ vỗ bờ miên man.

Người giờ ở thênh thang
Mà đâu hề đổi mặt
Bởi tình em là nắng
Giữa trưa hè chói chang.

Khản rồi tiếng cuộc khan
Mỏi mòn tìm tri kỷ
Trái tim giờ lý trí
Nên chỉ còn... xốn xang!

---2022---

TÊN EM

*Có một loài hoa mang tên em
loài hoa mộc mạc
Chẳng tỏa hương, cũng chẳng cần khoe sắc
loài hoa... mang tin yêu.*

*Có một dòng sông mang tên em
dòng sông trầm mặc
Nước chảy miên man, đáy nặng lòng trầm tích
dòng sông... một bên bờ.*

*Có một vì sao mang tên em
vì sao màu mắt
Chẳng ở cao xa, sao chìm vào giấc ngủ
vì sao... anh đi tìm.*

*Có một vầng trăng mang tên em
vầng trăng cổ tích
Chẳng có cây đa, cũng chẳng có Cuội già ngồi gốc
vầng trăng... trong thơ anh!*

---2022---

HOA...

Trăng lên
trăng tỏ
... trăng tà,
Thương ai ngơ vãng
sương sa lối về.
Mộng đời
ủ giấc mơ quê
Thu đi hết lá
xuân về... thắm hoa.

---2023---

NẾU...

Nếu gánh được chiều
đổ xuống sông
Thì em đâu...
thân ở bên chồng
Mà tâm can
gửi ngỗng hoa cải
Để mỗi xuân về
... thương bến sông.

---2023---

EM & ANH

*Em - bờ xa biển vắng
Anh - cánh bướm bão giông
Một ngày thu gió lạnh
Chim én về thình không.*

*Ngõ ngang con sóng đến
Hạnh phúc nào đi qua
Nặng lòng chi bãi bến
Muống biển chiều đơm hoa.*

*Mặc vòng tay nhau cũ
Mặc gió đời đong đưa
Dã Tràng kia vẫn nhủ
Xây lâu đài trong mưa.*

*Cà phê nào không đắng
Yêu thương nào chẳng cay
Em vẫn ngồi chờ vắng
Anh miệt mài đôi tay.*

*Bếp nhà anh dầu lạnh
Nhưng vẫn tròn cơm canh
Sóng ngoài kia sẽ lạnh
Dầu tóc mình thôi xanh.*

...

*Và tình em cũng vậy
Lưu trú về bên anh.*

---2023---

MẮT THU

*Thu còn len trong gió
Xuân lén đến bên vườn
Mắt buồn em đâu đó
Nhìn ướt mùa yêu thương.*

---2023---

NÉM & NÉM

*Em ném vết thương lòng
vào tận cùng đôi mắt
để mùa thu trong vắt
nghe lá vàng đông đưa.*

*Em ném lại ngày xưa
cuộc tình neo lồi bến
cánh bướm mơ không đến
lã tay chèo trăm năm.*

Em ném về xa xăm
men nào say ngất ngưỡng
trái tim đầy hoang tưởng
ngỡ bóng là thương yêu.

Em ném tình cô liêu
vết sầu lặn trên má
trái tim giờ đông đá
ta ném ngày băng tan.

Em ném vào thênh thang
cuộc tình anh mặn đắng
nỗi lòng chung xa vắng
ta ném vòng tay đau.

Tàn đêm nển tan màu
dấu buồn chung chấp cánh
kể môi bờ nguyệt lạnh
ta ném tình hư hao.

Nẻo trần lăm chênh chao
vết buồn em sương cỏ
mỗi ngày xin chia nhỏ
ném dần về... bên anh.

---2024---

LỤC BÁT NGÀY SAU

*Xin người một chút duyên sâu
Ta về nỗi mảnh tình sau muộn màng
Lỡ lắm vương tiếng đa mang
Nghe mùa thấm lạnh xốn xang bước đời*

*Xin người một chút tình rơi
Ngày sau tóc úa bên trời có đôi
Xin người chút ấm bờ môi
Dịu nhau qua cảnh mờ côi đi về.*

*Xin người một chút đam mê
Để ta nghe lại lời thề bỏ quên
Xin người một chút chao chênh
Chút thương, chút nhớ bỗng bênh duyên với*

*Ta - Người ngồi nhặt thu rơi
Xếp đôi tim héo gửi đời mai sau.*

--2024---

CHỜ XUÂN

Đóa cúc đại
thăm tình xuân biết mấy
Chút hương mùa
lẩn quẩn ở quanh đây
Hương bánh mít
ngày quen thương đến lạ

Ký ức buồn
giờ chỉ thoáng mây bay.
Gói bắc lạnh
ngày đông em đem giấu
Rót ngâu xuân
thơ anh gõ cung sầu
Vết nắng muộn... hong tình nhau đủ ấm
Vụng đôi tay... mơ cùng trắng mái đầu.

---2024---

TÌM

*Chợ vắng ngày xưa vắng nẻo tìm
Người về rười rượi mấy ngăn tim
Vớt trăng ướp lá chờ thu muộn
Tìm bóng thời gian lạnh nỗi niềm.*

*Người đã nghìn đêm dạ hững hờ
Mắt buồn tim mới nín trang thơ
Vén mây kéo nắng lặn tri kỷ
Tìm bóng tình nhân lạc bến chờ.*

*Người đã về đây gom nửa trăng
Để mơ nơi ấy bóng Cuội Hằng
Để câu thơ ứa thêm nguồn sống
Tìm những đêm trường không giá băng.*

*Người phải lòng ta dạ chẳng sầu
Mà tình gờn gợn khúc thương đau
Đã đi không hết mùa hoa tím
Tìm nửa chân tình... nhỏ tóc sâu.*

*Trầu héo từ đây thương miếng cau
Người lênh đênh sóng kẻ giang đầu
Chút hương đành gửi theo mùa nhớ
Tháng Sáu đi về như bóng cầu.*

*Nắng hạ khô bờ lau trắng bông
Người về bàng bạc nước qua sông
Kiếp sau xin vẫn là tri kỷ
Tìm chút hương nồng... mưa cuối đông.*

EM...

Tự vẽ cho mình rất nhiều khuôn mặt
Khuôn mặt u trầm, khuôn mặt nghiêm trang
Em giấu điều gì tận đáy tâm can?
Thơ vẫn miên man nét buồn thiên cổ.

Chung bước chân đơn, ta người đồng khổ
Say đắm tâm hồn, ngỡ ngơ con tim
Sự thật mong manh đâu bước chân tìm
Phải trái, trắng đen mưa nguồn gió bể.

Chia sẻ yêu thương... điều gì không thể?
Lật ngửa cuộc đời để cảm thông nhau
Lá thu xưa hong con nắng không màu
Đêm kỷ niệm thấm sâu dòng lệ đỏ.

Tự vẽ cho mình bao điều gian khó
Em đã bao giờ ngược gió trong anh?
Hay chỉ muôn đời một nửa trăng thanh
Một nửa hanh hao úa màu ngờ nghêch.

Một nửa trăm năm chữ tình chưa hết
Một nửa tâm hồn đã chết trong yêu
Một nửa em đi quán vắng mưa chiều
Một nửa theo anh... thủy triều thốn thụt.

MƯA CHIỀU

*Em vẫn là trăng của tuổi sầu
Ưa trầu chẳng dặng bỏ thân cau
Đã quên hương tóc thì con gái
Nắng chợ mưa đời, đêm mắt sầu.*

*Anh vẫn là mây của một thời
Chân chùng gối mỏi lả tay bơi
Chẳng đem hơi ấm về trong gối
Ôm khối thơ sầu nghe lá rơi.*

*Ta vẫn là nhau của tháng ngày
Lỡ làng thấu lạnh nửa vòng tay
Bởi đi không hết mùa thương nhớ
Nên mỗi mưa chiều nghe... mắt cay.*

---2024---

BONSAI

*Tôi chăm một cái cây
Dáng, hoa thật xinh xắn
Nhỏ như lòng bàn tay
Nơi góc bàn ngay ngắn.*

*Rồi một ngày xuân nắng
Tôi tặng người tôi thương
Để những chiều xa vắng
Cây thay lòng giữ hương.*

*Đời mưa nắng vô thường
Tháng ngày đâu kể mãi
Cây thay người vẫn vương
Cây giữ tình thương ái.*

---2024---

TRẢ LỜI EM

“Thị xã quê mình có chật lắm không anh?
Sao em cứ sợ lạc nhau sau mỗi lần hội ngộ...”

*Thị xã quê mình chẳng thể chật em ơi!
Góc chợ đơn sơ mà một đời anh tìm kiếm
La Thọ, Hà Tây rồi rẽ về Trà Kiếm
Điện Thắng - Điện Hòa sao lạnh nửa vòng tay.*

*Thị xã bây giờ nổi nhớ vẫn quanh đây
Chợt nhớ, chợt quên một điều anh chưa nói
Nghèn nghẹn sân ga tiếng còi tàu đau nhói
“Lạc mất không anh?” dấu hỏi giữa đời mình.*

*Thị xã em về, đêm trắng phố lung linh
Có nắng, có mưa trên cuộc tình tuổi muộn
“Chẳng lạc đâu em” hãy một lần nhìn xuống
Có vạt chuyện tình cách trở mấy con trăng.*

*Thị xã em về từng con ngõ thân quen
Nay bỗng thêm thương những cung đường... nghĩa địa
Hạnh phúc đơn sơ cảm thông từ hai phía
Chất giọng quê mùa nặng nề cả lời yêu.*

*Thị xã em đi nắng sáng, mưa chiều
Thanh Quýt sông quê nửa bồi, nửa lở
Rặng liễu, bờ tre những chiều giông nhớ
Câu thơ buồn nghe đất thở vọng vào đêm.*

Thị xã quê mình... chẳng thể chật đâu em.

---2025---

CHO NGƯỜI TÌNH MUỘN

*Em về nhật nắng trong trăng
Hong lên suối tóc chị Hằng kiều sa
Ngàn năm thương chú Cuội già
Cò đơn lạnh lẽo thiên hà xa xôi.*

*Em về nhật đăng trong tôi
Vớt câu thơ úa bên đôi dạ hương
Đốt trên xiêm áo nghề thường
Xác thân bụi ám, dạ vương khói tình.*

*Em về gột rửa bình minh
Để cho tôi biết lời kinh nguyện cầu
Suối nguồn mạch chảy sông sâu
Trăm năm lòng chẳng bạt màu nắng mưa.*

*Em về vá lại ngày xưa
Kim tà, chỉ mực sớm trưa miệt mài
Vá tình trên những tàn phai
Thu đi, đông lại sạn chai nỗi lòng.*

*Em về khâu lại chờ mong
Nhóm lên đóm lửa thấp hồng yêu thương
Em như ngọn gió vô thường
Mơn man cánh lá mảnh vườn xác xơ.*

*Em về hong lại vần thơ
Bao năm héo úa thần thờ dưới trăng*

...

*Đêm qua mơ thấy chị Hằng
Về bên gối lạnh bảo rằng... "yêu tôi"
Giật mình, trăng vẫn mờ mờ
Nhìn lên chú Cuội vẫn ngồi trên thanh
Khẽ khàng chạm vết thời gian
Ơ hay, tôi đã mơ màng bóng trăng!*

LỜI BÌNH

“NGƯỢC PHÍA TRĂM NĂM” MỘT BẢN DU CA CỦA TÂM HỒN

Nếu “Trăng úa” là tập thơ đầu tay mang đậm chất tự sự, là nơi nhà thơ lần đầu trút xuống những nỗi niềm chất chứa từ thuở ấu thơ, tuổi học trò đến mỗi tình đầu và ký ức gia đình – thì “Ngược phía trăm năm” chính là phần nói dài, sâu hơn, lặng hơn của hành trình ấy. Tập thơ này không còn là tiếng nói của một người mới bước vào cõi thơ, mà là của một người bạn đời đã từng dầm mưa gió, từng mất mát, từng yêu, từng buồn... và giờ đang ngồi lại, chậm rãi mà chiêm nghiệm. Với tư cách một người từng song hành cùng tác giả, tôi hiểu: đây không chỉ là một tập thơ, mà là một nẻo về nội tâm, từ “Trăng úa” mà khởi, nay đã chạm đến miền trầm mặc của “Ngược phía trăm năm”.

Tập thơ *Ngược phía trăm năm* không chỉ là hành trình chữ nghĩa, mà còn là bản đồ tâm hồn của một người thi sĩ đi ngược chiều gió, đi ngược phía thời gian, để tìm lại những dư vang, nỗi niềm, và sự lặng im của trái tim. Là người từng lắng nghe thơ bạn, từng chứng kiến nhịp sống đời anh – tôi hiểu: thơ đối với anh không phải là sự tô vẽ, mà là vết khâu, là máu chảy, là lời tâm tình không thể nói thành lời giữa bao ngổn ngang đời thường.

Ngay từ nhan đề “Ngược phía trăm năm”, người đọc đã thấy hiện lên một thế giới của hoài niệm, của những băng khuâng vượt khỏi thời gian tuyến tính. Tập thơ như một quyển nhật ký tâm thức, khi mùa xuân chỉ còn là một vạt hương phai, khi người xưa chỉ còn là bóng trăng vỡ nửa đêm về.

1. “Tôi lấy thơ làm nhật ký đời mình”

Một câu thơ giản dị mà chứa đựng cả cốt lõi thi giới của tác giả. Những bài thơ trong tập là tiếng thở dài của tháng năm – của người đàn ông trải nghiệm đủ đầy thương đau, cười khóc, từ mất mát trong tình cảm, đến tận cùng hiểu đạo, từ khắc khoải quê hương đến ngậm ngùi kiếp người. Có khi thơ là “tự tình”, có khi là “tri âm”, có lúc lại trở thành nơi “tựa vai vào khóc” giữa giông bão nhân gian.

Mỗi tháng trôi qua, một bài thơ là một lát cắt thời gian: “Tháng hai đầu thể ngọt ngào riêng ta”, “Tháng

sáu rồi, trời lúc nắng lúc mưa”... Những dòng thơ ấy không chỉ ghi nhận khoảnh khắc đời sống, mà còn là cách thi sĩ định vị lại chính mình – trong những tháng năm đầy biến động.

2. Chất giọng thơ: một sự kết hợp giữa lục bát truyền thống và nhịp thơ hiện đại

Tập thơ sử dụng thể thơ lục bát và tự do đan xen, linh hoạt, nhưng đều giữ nguyên một chất giọng trầm buồn, thủ thủ như lời tâm sự khuya. Điều đáng quý ở đây là sự chân thật: thơ không đánh bóng, không cầu kỳ, mà trở nên đáng tin, vì đó là tiếng lòng.

Dù nói về tình yêu muộn (“Duyên muộn”, “Tri âm”, “Nửa trăng”) hay về mẹ già, người thầy, bạn cũ... giọng thơ vẫn giữ được sự dịu dàng, không bi lụy, không oán trách. Có lẽ, đó chính là sức mạnh – khi nỗi đau được cất lên bằng một giọng thủ thủ, thiêng liêng.

3. Ngược phía trăm năm là ngược về phía tình thương, và tha thứ

Tôi đọc “Nhớ mẹ!”, “Mẹ tôi”, “Theo gót chân trần” hay “Trả lời em” mà lòng như có điều gì thất lại. Cái tài của người thi sĩ này là không viết để “trình diễn cái tôi”, mà viết để “lắng nghe tha nhân”. Những nhân vật trong thơ – em, mẹ, thầy, bạn học – đều hiện lên đầy hơi thở, xúc cảm, chân dung rõ nét nhưng không lẫn át tâm thế tác giả.

Cũng dễ hiểu khi một người từng đi qua giông bão – như bạn – đã học được cách yêu thương trọn vẹn hơn, và tha thứ cũng nhiều hơn. Bạn không trách đời,

không trách người. “Ta lấy thơ lấp vá những oan cừu / Chẳng trách tha nhân, trách mình tâm hẹp.” (Bài Tự tình thơ). Có gì bao dung hơn, tử tế hơn thế nữa?

KẾT: THƠ NHƯ MỘT CHIẾC LÁ RƠI NGƯỢC MÙA

Tôi không đọc *Ngược phía trăm năm* như đọc một tập thơ in – mà như đang cùng bạn nhâm nhi một chén trà chiều, cùng đi qua những ngã rẽ đã cũ, cùng nhìn lại đời từ một ô cửa sương mờ. Có lúc tôi mỉm cười, có lúc bỗng rưng rưng – không vì thơ quá buồn, mà vì thơ thật quá! Như bốn câu trong bài “Thơ tình tháng 5”:

“Yêu lại một mùa ngâu
Hai mái đầu lấm tấm
Mai về trong nắng ấm
Có biển chiều... đón trăng!”

Một khúc tình muộn không hẹn ước, không ràng buộc, nhưng thấm sâu. Chỉ cần bốn câu thơ nhẹ như khói sương mà khơi dậy cả một đoạn đời từng vụn vỡ, từng mong manh. Cái “thật” ở đây không phải vì nó kể rõ, mà vì nó nói đúng – đúng với một thứ cảm xúc mà ai từng đi qua tuổi muộn cũng hiểu.

Trong hành trình sống, ai cũng có một nỗi buồn để giấu – nhưng không phải ai cũng có thể thăng hoa nỗi buồn ấy thành thơ. Nhà thơ trong “Ngược phía trăm năm” đã làm được điều đó – không phải bằng kỹ thuật chữ nghĩa, mà bằng một trái tim chân thành và trĩu nặng.

Từ “Trăng úa” đến “Ngược phía trăm năm”, tôi thấy rõ hành trình của một người thơ đi từ thương nhớ đến thứ tha, từ giận dữ đến bình yên, từ bóng tối ký ức đến khoảng sáng của tỉnh thức. Càng đọc bạn, tôi càng tin: mỗi câu thơ đều mang dấu vết của một kiếp người, một vết nứt đã từng rất đau, nhưng nay hóa thành vàng sáng.

Là người yêu thơ Hùng Bằng Long lâu năm, tôi chỉ mong rằng bạn đọc sẽ lặng người trước tập thơ này – như tôi đã từng. Vì ở đâu đó, trong từng con chữ, bạn sẽ thấy chính mình.

Đà Nẵng, 18/5/2025
Ông Thừa Phú (NXB GD)

NGƯỢC PHÍA TRĂM NĂM - VÀI CẢM NHẬN BAN ĐẦU

Quá ngộ đang liu riu lúu rúu (cái già tôi khác người ở nét ham... ngủ) thì chuông réo nhẹ, ghé qua coi, thấy em, nhà thơ Hùng Bằng Long (HBL). Em mến tôi vì tôi là thầy giáo nhưng lạ, tôi thì biết chỉ thơ mà viết lời bình cho tập thơ em sắp in?

HBL à, em đúng là chẳng có chút khách sáo nào cả (!?) Nhưng mà ngẫm, “lần đầu làm chuyện ấy” cũng thấy có chút hiếu kỳ; ày, thử cho biết, tôi nhận lời và không quên nhắn cho em: Thầy sẽ cố gắng - như một lời hứa hẹn! Ngay và luôn xuống dưới phố đối cặp mắt kính 3.25 .

Đọc ngót trăm bài thơ hơn trăm trang thơ đa sắc màu con chữ với ngữ nghĩa vừa lạ vừa quen rồi, “ơ rê ka!” (tìm ra rồi!) chính chân dung em ấy, HBL: tài hoa - hiếu nghĩa - đa đoan - nhân hậu - đa tình.

Thật vậy, từ Nguyên tiêu lại về Nguyên tiêu, mười hai tháng, anh không khi nào nguôi ngoai nhớ Mẹ. HBL thấm nhuần giáo huấn nhà Phật, lấy chữ Hiếu làm đầu . Chữ Hiếu trọng hơn chữ Tình là khẳng định dứt khoát của anh ấy. Mà trái tim anh, thật ra là "tim loạn nhịp mẩn tính" vì anh thất vọng nhưng chưa bao

giờ tuyệt vọng trong tình yêu, anh rất chân thành, anh rất chân tình! Yêu và đau, đau vì yêu nơi anh chỉ cần đọc đảm bài đã nhận ra. Suốt 12 tháng anh nhớ mẹ không nguôi một ngày nhưng cũng nhắc nhớ “em” chỉ kém mấy bữa. “Đố ai sống được mà không yêu”(xd).

Nhưng dù đã yêu chân tình và đậm sâu thì nỗi ám ảnh “lối cũ ta về”, vẫn bủa vây anh, thương quá ! HBL là con người sống có trách nhiệm với đời và cả với thơ ! Vì cái trách nhiệm chín chu nghiêm túc ấy mà ta, lúc đầu có cảm giác khó gần “khó đọc” HBL bởi cấu tứ chặt chẽ sang trọng . Nhưng càng đọc, ta càng nhận ra sự đẹp lạ của kiếp nhân sinh mà con người bươn bả hướng đến trong từng con chữ, trong từng câu thơ anh trau chuốt. Lạ nữa là, trong một số bài thơ ta nhận ra nhiều tứ thơ, có thể coi mỗi khổ thơ là một bài thơ đẹp. Vậy nên, khi ta ví mỗi khổ thơ, mỗi câu thơ là một bông hoa, một nhành hoa thì mỗi bài thơ là một bình hoa hay lẵng hoa rực rỡ sắc màu (...) Tôi không nói quá lên vì biết chắc khi làm thơ HBL cũng không nghĩ nhiều “dây mơ rễ má” chi đâu, anh ấy chỉ đơn giản là “nâng lan thả điệp” rồi phó mặc chúng “vừa chạy vừa sắp hàng” thành bồn hoa, thành vườn hoa... đẹp lung linh hơn cả mong đợi.

Tôi tự nhận có biết chút chút về Đường Luật nên khi đọc thơ có tạt hay sẫm soi các kiểu... nhưng khi đụng vào HBL thì... chuyển thái độ ngay và thú thật tôi phải thốt lên đúng là thơ đẳng cấp! Ngôn ngữ thơ HBL, như đã nêu trên vừa quen vừa lạ nên để thẩm để thấu đọc giả phải đủ trình. Mà cũng không chỉ đơn

giản là trình, còn phải giàu tình nữa thì càng tốt. Thơ phản ánh thái độ sống của HBL: Là còn “thơ hời” vẫn còn mần thơ.

Nhiều bài thơ với ngôn ngữ Thiền khá uyển chuyển không chỉ là “sự kiện Thích Minh Tuệ” mà còn là tâm - tứ phổ quát trong con người anh. Anh hướng nội và đau đáu hướng Phật để sống thiện lương vì quán trọ đời này ngọt ngào không dễ thờ, vì cơm áo gạo tiền nuôi con gì trồng cây gì vùn vùn và mây mây.

Hùng Bằng Long - Cầm Kỳ Thi Họa trọng nghĩa khinh tài nên thơ anh thấm đẫm hương tình, đậm thắm duyên quê... như lời ru của Mẹ, như dòng sông tuổi thơ...đã đoan cánh cò cánh vạc. Ai mau nước mắt khi đọc nên chuẩn bị kha khá giấy lụa.

Bạn có trong tay tập thơ hãy đọc chậm chậm thôi và nên đọc hết; đọc đi rồi đọc lại, bạn sẽ hiểu HBL hơn, rồi hãy gọi chúc mừng anh í. Nếu bạn có chút rảnh giống tôi, hãy thi thoảng ghé vào facebook của anh ấy để hiểu một ngày anh nuôi phây chăm phây như thế nào mà vườn phây nhà anh ầm ập và vui vẻ thế .

Thơ là ánh nhìn cuộc đời thì ánh nhìn HBL rất thẳng thắn mà đầy tâm tư, rất bao dung mà đầy trách nhiệm. Cảm ơn Hùng Bằng Long đã cho tôi, một trong số ít người có cơ hội được “Ngược phía trăm năm” đầu tiên cùng em. Mong đọc giả sẽ nghiền tập thơ này và chúc HBL thành công!

Hoàng Đồng

Cựu GV trường THPT Hòa Vang

Cầm Lệ tháng 6/2025

ĐÔI DÒNG CẢM NHẬN VỀ “NGƯỢC PHÍA TRĂM NĂM”

HBL nhờ viết đôi dòng cho tập thơ thứ hai của em. Cứ tưởng trước đó “Trăng úa” ra đời là “đứa con một”, ai dè không phải vậy! Hồn thơ của HBL vẫn ngập tràn xúc cảm, em vẫn viết đều và rất khỏe. Cảm tập bản thảo khá đầy đặn, cái nhìn đầu tiên của tôi lại đậu vào tấm hình bìa (do em tự thiết kế). Bốn chữ tựa đề khiến tôi dừng lại khá lâu. Trăm năm, ý là thời gian của đời người? Hay là lời chúc về tương lai của lứa đôi? Nếu thế thôi thì cũng giản đơn, dễ hiểu. Đằng này, HBL tự chốt tựa cho cả tập thơ: “Ngược phía trăm năm”. Mang tâm trạng phân vân.đo đắn ấy tôi lần mở trang đầu:

*Người từ... ngược phía trăm năm
Lòng đơn gối lẻ đêm nằm nhớ tôi...
(không đề)*

Tiếp đó lại là cách cảm nghe như lời tự thán:

*Ngày đi lối chọn ga tàu
trái tim chùng lạnh trái sầu điểm canh
(Duyên).*

Tôi vội lướt nhanh 98 trang bản thảo, một khối sầu thương, buồn, nhớ, chông chênh, rồi trống không, hư không hầu như trải đều trên mặt giấy! Thì ra, hồn thơ của thi nhân đắm chìm về phía ngược! Trăm năm không vẹn chữ tình.

*Tôi về đếm hạt mửa rơi
Lặng nghe ngày tháng vọng hời chiều chẵn
(Nguyễn tiêu)*

Giữa Rằm tháng giêng tươi vui, người thơ vẫn đau đáu một nỗi niềm riêng khó lòng san sẻ: Nguyên tiêu rục rở đêm rằm

*Câu thơ ngược phía trăm năm... lần tìm
(Nguyễn tiêu)*

Lội ngược dòng thời gian, tác giả đắm chìm trong nỗi nhớ khôn nguôi:

*Tóc thêm sợi trắng trên đầu
Đốt buồn hong khô nỗi nhớ
(Tháng 9)*

Ta hình dung người thơ như chú lạc đà lưng tải nặng hàng, chậm chậm bước qua sa mạc hun hút! Dễ mất dấu trong nghìn trùng nỗi sầu buồn quá khứ là vậy, song hồn thơ của HBL không bị lụy, không than

oán chán chương. Đọc bài EM, thấy thương một nửa này- một nửa kia đến lạ:

Một nửa trăm năm chữ tình chưa hết/
 Một nửa tâm hồn đã chết trong yêu/
 Một nửa em đi quán vắng mưa chiều/
 Một nửa theo anh... thủy triều thốn thứt.

Tuổi đời đang ở đoạn “tri thiên mệnh”, đắng cay ngọt bùi đã trải. Bao năm làm “gà trống nuôi con”, giờ cũng là lúc xuôi về phía “trăm năm” của riêng mình:

Xin người một chút tình rơi
 Ngày sau tóc úa bên trời có đôi
 Xin người chút ấm bờ môi
 Dịu nhau qua cánh mồi côi đi về
 (Lục bát ngày sau).

Vậy là người thơ đã tự mình vượt thoát chiếc lồng vô hình đã cầm tù trái tim bấy lâu:

Đắp yêu thương trên cung ái muộn màng
 Cho lẽ sống ngập tràn thêm ý sống
 (Tháng mười cho em)

Và đúng là “lẽ sống ngập tràn” nên người thơ có chỗ tựa đề mà yêu đời, yêu người:

Gặp em tóc bạc, răng mòn
 Thương nhau ngày muộn nên còn... tình thơ
 (Tình thơ)

Chính cái “tình thơ” này dẫn lối để thơ HBL không chỉ bó hẹp trong chiếc khung “tình ái”, mà trong quan hệ đa chiều, ta bắt gặp lòng HBL mở ra nhiều phía.

Trong chiều sâu tâm cảm, quê Ngoại là một nét son in dấu ấn lâu bền:

Tuổi thơ ơi, những tháng ngày
 Một miền ký ức đọng đầy trong tôi
 ... Bước chân quen lạ bồi hồi
 Quê hương dấu có xa xôi vẫn về
 (Chiều Hoà Phước)

Đặc biệt, những câu thơ viết về Mẹ của HBL đọc lên thật thấm thía:

Gió lay Mẹ rụng về xa ngái
 Uớt lạnh đời con những sớm trưa

Mẹ đã đi thật xa, nhưng bóng Mẹ vẫn ngày ngày hiện hữu:

Trên cao bóng Mẹ ngồi mây trắng
 Che chở cho con vạn nẻo đường
 (Nhớ Mẹ)

Trên những nẻo đường ấy, thơ HBL lại rung lên nhiều cung bậc cảm xúc đời thường. “Đừng lơ nhé” là lời gọi nhắc về “Tiếng trống trường còn vọng mãi trong tim”. “Theo bước chân trần” và “Nhớ bước chân Thầy” lại là lời tỉnh thức, quán chiếu sự đời, mang tính thời sự về một bậc chân sư TMT:

Bàn chân kết nối nụ cười
 Từ bi mỗi bước, đời tươi mỗi ngày.

Chung quy, thơ HBL chất chứa nỗi lòng của một cái tôi giàu cảm xúc về tình yêu đôi lứa, về sự sống muôn hình vạn trạng ở quanh ta. Thơ chính là sự trải lòng,

vì thế phần lớn trong NPTN, ngòi bút của Hùng thoả sức tung tẩy, tỏ bày mọi cung bậc: say đắm, si mê, dối hờn... rồi lại khao khát kiếm tìm, mộng tưởng:

*Đêm qua, mơ thấy chị Hằng
Về bên gối lạnh bảo rằng... yêu tôi*

(Cho người tình muộn)

“Ngược phía trăm năm” còn rất nhiều ngõ ngách, tôi chưa thể lục tìm cặn kẽ. Chỉ biết rằng thơ Hùng được viết ra nhẹ nhàng như hơi thở, câu chữ không quá cầu kỳ. Khá nhiều bài để lại dấu ấn trong lòng bạn đọc. Với bút lực đang sung mãn, hy vọng đứa con tinh thần thứ 3 của HBL sẽ sớm ra đời và cũng sẽ bớt đi nỗi sầu đơn côi, bớt đi sự giằng xé bên trong mà mang hơi thở của đời vui. Và, cũng mong mãi: Mộng đời Ừ giấc mơ quê/Thu đi hết lá Xuân về... thắm hoa.

Lê Nguyễn

Cựu GV trường THPT Hòa Vang

Ngày đầu tháng sáu hai năm

NGƯỢC PHÍA TRĂM NĂM NHỊP ĐẬP TỪ TRÁI TIM

Không ai có thể trả lời được câu hỏi thơ có từ bao giờ. Có lẽ thơ bắt đầu từ lúc con người hoàn thiện ngôn ngữ như một phương tiện giao tiếp. Thơ được khơi nguồn từ cảm xúc tận trong sâu thẳm tâm hồn, trái tim, vượt qua ngôn ngữ đời thường để đạt đến một giá trị nghệ thuật nhất định. Chỉ khi đó, thơ không còn là phương tiện giao tiếp nữa mà là kết tinh của những cảm xúc, lắng đọng qua thời gian.

Ngược Phía Trăm Năm là tập thơ thứ hai của nhà thơ Hùng Bằng Long, một tập thơ được tác giả viết bằng tất cả cảm xúc chân thật nhất của lòng mình. Thơ Hùng Bằng Long man mác nỗi đau tình đời, tình người, nỗi buồn nhân thế. Tất cả hòa quyện làm nên cung bậc cảm xúc rất riêng, không bi lụy, không oán hờn, trách móc. Trong thơ anh, độc giả cảm nhận được một chút tiếc nuối mơ hồ, dư âm ngày tháng cũ còn vương hoài trong ký ức xa xăm:

Tháng Sáu rồi, trời lúc nắng lúc mưa
Chiếc gối cũ bây giờ là kỷ niệm
Tủ trống hoác anh mãi hoài tìm kiếm
Ngăn kéo tìm mình có còn chỗ không em?

(Tháng Sáu- ngày tình buồn)

Với anh, thơ đến thật tự nhiên như hơi thở. Thơ là mảnh vá diệu kỳ chữa lành những vết thương trong tâm hồn, giữ cho trái tim rộn ràng những nhịp đập yêu thương:

Ta lấy thơ lấp vá những oan cừu
Chẳng trách tha nhân, trách mình tâm hẹp
Chẳng đủ duyên sâu nghĩa tình vơi khế
Quên tháng ngày tươi đẹp bước đa đoan.

(Tự Tình Thơ)

Ngược Phía Trăm Năm là tập thơ gần 100 bài thơ gồm nhiều thể loại: thơ tự do, ngũ ngôn, lục bát... Thơ Hùng Bằng Long có sự chuẩn mực của ngôn ngữ và sự tiết chế cảm xúc vừa đủ, không quá phô diễn, cường điệu như thường thấy. Lục bát của anh mượt mà như ca dao, êm đềm, sâu lắng như trăng nước hồ thu:

Rượu tàn trên những phiêu pha
Tình vương áo mỏng sương sa cuối trời
Tôi về đếm hạt mưa rơi
Lặng nghe ngày tháng vọng hời chiều chẵn.

(Nguyên Tiêu)

Em về hong lại vần thơ
Bao năm héo úa thẫn thờ dưới trăng
(Cho Người Tình Muộn)

Độc tập thơ Ngược Phía Trăm Năm của Hùng Bằng Long như được tắm mát giữa dòng sông thơ trong tiết trời nóng hạ. Một tập thơ hay, đáng đọc và xứng đáng có mặt trên bất kỳ kệ sách nào. Tập thơ là một phần tâm hồn của tác giả. Mỗi câu thơ là một lời tự sự, tâm tình trên trang giấy, gợi nên trong ta những cảm xúc nhẹ nhàng, một nỗi xao xuyến mơ hồ tựa như đang lặng nhìn một chiếc lá thu rơi:

Màu trắng rời rã đam mê
Đường khuya, quán nhỏ vỗ về nỗi đau
Lặng thầm chân bước qua mau
Mùa thu nào vọng... phía sau cuộc tình.

(Thu phai)

Thơ Hùng Bằng Long là vậy, sâu lắng mà không ồn ào. Những cung bậc cảm xúc trong thơ anh lướt qua, đổ dài như tiếng chuông hồi vọng ngân lên trong đêm trường thanh vắng. Mỗi câu thơ anh viết là mỗi nhịp đập nóng hổi chất ra từ trái tim mình. Đọc thơ Hùng Bằng Long, ta say cái say của chàng thi sĩ độc hành qua cánh đồng hoa chữ, trong ánh chiều tà mỗi lúc hoàng hôn buông. Chúc mừng nhà thơ Hùng Bằng Long với tập thơ Ngược Phía Trăm Năm mới nhất của mình, một bông hoa nở giữa vườn hoa văn học, góp thêm cho đời chút nắng vàng phai.

Nam Ô, một ngày tháng 6 năm 2025
Lang Truong

MỤC LỤC

* Đọc “Ngược phía trăm năm” tập thơ của Hùng Bàng Long - Châu Thạch	05	* Chiều Hòa Phước	40
* Duyên	12	* Nhớ mẹ!	42
* Nguyên tiêu	14	* Mẹ tôi	44
* Tháng Hai	16	* Theo gót chân trần	46
* Tháng Ba	18	* Nhớ bước chân thầy	48
* Tháng Tư	20	* Trường cũ	50
* Thơ tình tháng 5	22	* Đừng lỡ nhé!	52
* Tháng Sáu (Ngày tình buồn)	24	* Nghềnh ngãng	54
* Tháng Bảy (Mùa kỷ ức)	26	* Trăng không bóng	56
* Tháng Tám (Thân tặng bạn Ch.Ng)	28	* Gót đời	58
* Tháng Chín	30	* Tự tình (1)	60
* Tháng Mười cho em	32	* Tự tình (2)	61
* Tháng Mười một	34	* Tự tình (3)	62
* Thơ tình tháng Chạp	36	* Tự tình (4)	63
* Ngoại xưa	38	* Tự tình (5)	64
		* Tự tình (6)	65

* Tình thơ	67
* Thu phai	68
* Tự tình thơ	70
* Lục bát tiến ông Táo	72
* Mừng sinh nhật	74
* Đãng trí	76
* Nhủ lòng	78
* Vọng nguyệt (Uống rượu cùng trăng)	80
* Viết cho người chưa gặp	82
* Tri âm	84
* Nửa trăng	86
* Duyên muộn	88
* Yêu...	90
* Tên em	92
* Hoa...	94
* Nếu...	95
* Em & anh	96
* Mất thu	98

* Ném & nếm	99
* Lục bát ngày sau	102
* Chờ xuân	104
* Tìm	106
* Em...	108
* Mưa chiều	110
* Bonsai	111
* Trả lời em	112
* Cho người tình muộn	114
* Lời bình	
* “Ngược phía trăm năm” một bản du ca của tâm hồn - Ông Thừa Phú	116
* Ngược phía trăm năm - Vài cảm nhận ban đầu - Hoàng Đồng	121
* Đôi dòng cảm nhận về “Ngược phía trăm năm” - Lê Nguyễn	124
* Ngược phía trăm năm, Nhịp đập từ trái tim - Lang Truong	129

HÙNG BÀNG LONG

Thơ

**Ngược
phía
Trăm
năm**

NHÀ XUẤT BẢN HỘI NHÀ VĂN

65 Nguyễn Du - Hà Nội

Tel & Fax: 024.3 8222 135

E-mail: nxbhoinhavan@yahoo.com.vn

<http://nxbhoinhavan.com>

Chi nhánh miền Nam

371/16 Hai Bà Trưng - Q3 - TP. HCM

Tel & Fax: 028.3 8297 915

Email: nxbhvn.saigon@gmail.com

Chi nhánh miền Trung & Tây Nguyên

65 Nguyễn Thị Định - Q. Sơn Trà - Đà Nẵng

Tel: 0236.3 849 516

Email: nxbhvn.mientrungtaynguyen@gmail.com

CHỊU TRÁCH NHIỆM XUẤT BẢN:

Giám đốc

NGUYỄN THÚY HẰNG

CHỊU TRÁCH NHIỆM NỘI DUNG:

Tổng biên tập

ĐÀO BÁ ĐOÀN

Biên tập: Hồ Sĩ Bình

Trình bày: Anh Tuấn

Sửa bản in: Bích Tuyết

In XXX cuốn, 13.5 x 20.5 cm, tại

Địa chỉ:

Số xác nhận ĐKXB: xx-20xx/CXBIPH/xx-xx/HNV

Số quyết định xuất bản: xxx/QĐ-NXBHNV, ngày x tháng x năm 20xx

Mã ISBN (dạng số): 978-632-xxx-xxx-x

In xong và nộp lưu chiểu năm 2025